

УДК 339.137.2

Рабада С. та Тимків С. – ст..гр. БЕ-31

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ВПЛИВ КОНКУРЕНЦІЇ НА СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Науковий керівник : к.т.н. Рогатинська О.Р.

Проблема конкуренції в економічній науці не є новою. Поза сумнівом, дослідження конкуренції є актуальним і сьогодні. В даний час визначення сутності конкуренції та конкурентного середовища національної економіки і напрямки її забезпечення наведено у працях А.А. Чернявського, С. Хамініна та Ю. Кіндзерського, О. Костуєва. Це свідчить про зростання значущості аналізу конкурентного середовища національної економіки в умовах становлення соціально – ринкових відносин у нашій державі.

На сучасному етапі конкуренція є важливим механізмом, який забезпечує високу ефективність як у галузі виробництва, так і у реалізації товарів чи послуг. Вона сприяє витісненню з виробництва неефективних підприємств, раціональному використанню ресурсів, запобігає одному великому виробнику монополізувати ринок та зробити високу ціна на власну продукцію для споживача.

Конкуренція виконує важливу соціальну та економічну функцію і повинна захищатися державою. Тому вона повинна видавати нормативні документи, які регламентують правила конкурентної боротьби. Наприклад, в Україні діє Закон України «Про захист економічної конкуренції», який визначає правові засади підтримки й захисту економічної конкуренції, обмеження монополізму в господарській діяльності та спрямований на забезпечення ефективного функціонування економіки держави. Важливим напрямком конкурентної політики є антимонопольна політика.

Конкуренцію потрібно розглядати як багатофакторну категорію. По-перше, конкуренція — це соціальний регулятор, який визначає поведінку різних суб'єктів. По-друге, передумовою для конкуренції служить свобода економічної діяльності.

Конкуренція водночас має позитивні і негативні сторони. Позитивний вплив конкуренції на економіку полягає в тому, що: 1) сприяє розвитку науково-технічного прогресу. Товаровиробник використовує кращі технології, які дозволяють йому ефективніше використовувати ресурси і покращувати якість своєї продукції; 2) призводить до зменшення витрат на виробництво. Негативні сторони: 1) створює умови для безробіття, інфляції та банкрутства; 2) може призвести до надвиробництва товарів.

Отже, можна зробити висновок, що конкуренція відіграє важливу роль для підприємств та споживачів. На жаль, в Україні конкуренція проявляється в тому, що не завжди для лідерства на ринку підприємство використовує нецінові методи, а здебільшого виробник переслідує мету зменшити ціну, при цьому скорочує витрати на якість продукції.

Література:

А.П. Кисельов «Основи бізнесу: Підручник для економічної спеціальності вузів» - К. Вища школа, 2005р

Кузьмін О. Є., Горбаль Н.І., Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства. Львів: вид-во «Львівська політехніка, 2004